

Ankieta i raport „Konceptu”: Rynek pracy oczami studenta

WIEDZĄ CZEGO CHCĄ

JAROSŁAW GAJEWSKI

wicenaczelnicy „Konceptu”

Ponad połowa studentów oczekuje w swojej pierwszej pracy zarobków na poziomie 2-3 tys. zł. netto. Jeszcze więcej, bo aż 2/3 z nich odrzuca umowy „śmieciowe” i oczekuje zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Zdaniem studentów, najlepsi pracodawcy to korporacje – takie są wyniki ankiety przeprowadzonej wśród studentów przez Magazyn Akademicki „Koncept”

Od 2-3 lat w zasadzie każdy tydzień przynosi jakieś publiczne deklaracje o tym, że trzeba dostosować szkolnictwo wyższe do wymagań współczesnego rynku pracy. Zabierają głos decydenci rządowi („warto coś zrobić”) oraz decydenci uczelniani („zgadzamy się, że warto coś zrobić”). I faktycznie sporo zaczęło się dziać: podział szkół na zawodowe i akademickie,

obowiązkowe praktyki, projekty współpracy między uczelniami, a biznesem, czy wysyp programów stypendialnych, to z pewnością działania zbliżające świat akademicki ze światem przyszłych realiów. Ale... w tyglu tej dyskusji najmniej słyszalne są opinie i oceny tych, którym niebawem przyjdzie się zmierzyć z realiami polskiego rynku pracy. Studen-

tów. Wraz z wydawcą „Konceptu”, czyli Fundacją Inicjatyw Młodzieżowych postanowiliśmy te dysproporcje nieco wyrównać. Narodził się zatem pomysł ankiety, której wyniki – ciekawe, soczyste, zaskakujące – prezentujemy Wam w tym numerze naszego Magazynu. Potraktujcie je jako ankietę i test dla samych siebie. Przecież nie mogliśmy ankietować każdego polskiego studenta. Jednak ponad 500 osób, jakie wzięło udział w naszym badaniu* to naprawdę spora i reprezentatywna już próba dla całego środowiska. No to startujemy.

Według polskich studentów najlepszym pracodawcą jest zagraniczna korporacja (wykres nr 1). Ale widać też, że duch przedsiębiorczości, z którego Polacy znani i cenieni są w Europie, wśród młodego pokolenia nie pokrył się kurzem – drugie wskazanie to bowiem własny biznes. Na trzecim miejscu znalazł się szeroko pojęty sektor państwowy („tzw.

budżetówka” i administracja rządowa), na czwartym zaś ten obszar naszej gospodarki, w którym dominuje krajowy kapitał – małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP).

A teraz dwie petardy, które wynikają z naszej ankiety. Pierwsza dotyczy odpowiedzi na pytanie: „godna pensja w Twojej pierwszej pracy po skończeniu studiów to...”(wykres nr 2). Okazuje, że dla 81 proc. studentów dolny próg tak definiowanego wynagrodzenia to 2 tys. złotych netto. Z czego aż więcej niż ¼ respondentów zawiesiła tę poprzeczkę na wysokości 3 tys. zł „na rękę”. W tym przypadku, znacząco na odpowiedzi respondentów wpływała...pleć. Kobiety okazują się mniej „roszczeniowe” - poniżej 2,5 tys. zł to pensja w pierwszej pracy godna dla 67 % studiujących kobiet i tylko 37 % mężczyzn. Tymczasem, powyżej 2,5 tys. zł to pensja godna w pierwszej pracy dla 33 % kobiet i aż 60 % mężczyzn. Warto przy tym podkreślić, że przez przymiotnik „godna” rozumieliśmy takie wynagrodzenie, które po zapłaceniu wszystkich zobowiązań pozwala na oszczędności lub wydatki ekstra rzędu kilkuset złotych miesięcznie

(od 300 złotych wwyż). I druga petarda – również 81 proc. studentów ankietowanych przez „Koncept” chciałoby w swoim pierwszym miejscu zatrudnienia umowy o pracę, a nie np. umowy zlecenie (12 proc. wskazań), czy umowy o dzieło (4 proc.). Obiektywnie trzeba przyznać, że w stosunku do panujących dzisiaj warunków na krajowym rynku pracy, są to oczekiwania, które mogą niejednego potencjalnego pracodawcę przyprawić o ból głowy. Przypomnijmy, że średnie wynagrodzenie w Polsce wynosi obecnie ok. 2,7 zł netto i bijemy europejskie rekordy w liczbie osób zatrudnianych na umowy inne niż te o pracę na czas nieokreślony.

Nasze badanie pokazuje, że większość studentów wcale nie żyje według zasady „chwilo trwaj”. Studenci nie tylko zdają sobie sprawę, że wkrótce wejdą na rynek pracy - oni starają się przygotować do tego wyzwania już teraz. 62 proc. ankietowanych deklaruje, że pracowało, pracuje lub zamierza podjąć pracę w trakcie studiów. Na drugim biegunie umiejscawia się co czwarty student (wykres nr 3). Jednocześnie, 84 proc. pytanym przyznaje, że odbyte prakty-

ki i staże studenckie pomagają w późniejszym znalezieniu stałej pracy.

Krytyczne wypowiedzi zewnętrznych ekspertów na temat słabego powiązania polskich uczelni z wymaganiami dynamicznie zmieniającego się rynku pracy, rozmiągają się nieco z opinią studentów. Według bowiem 40 proc. ankietowanych osób, uczelnie przygotowują ich do przyszłej pracy „dobrze” lub „bardzo dobrze” (wykres nr 4).

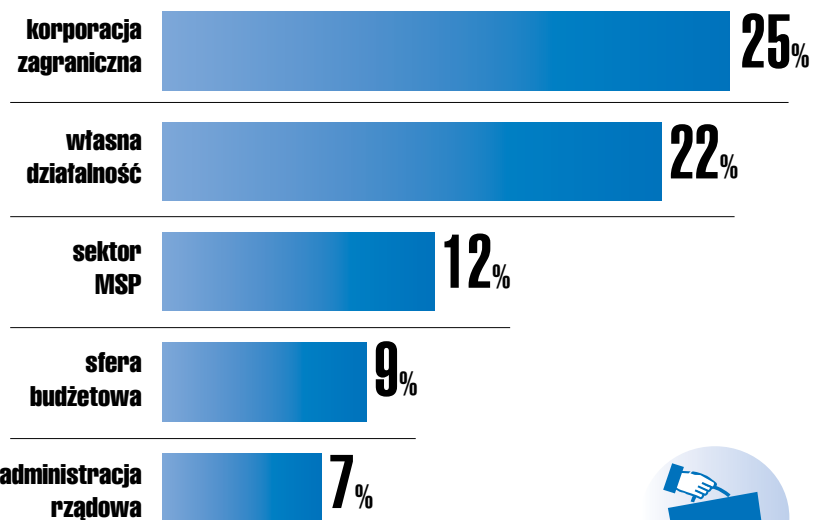
Zdecydowanie negatywne zdanie w tej sprawie ma co dziesiąty respondent. Studenci uważają też, że – bez względu na której polskiej uczelni się studiuje – najłatwiej i najszybciej znajdują pracę absolwenci kierunków IT (informatyka i pokrewne) oraz kierunków medycznych (wykres nr 5).

Spora dawka optymizmu płynie też z odpowiedzi na pytanie, jak szybko znajdziesz pracę po ukończeniu studiów (wykres nr 6). Blisko 70 proc. ankietowanych przez „Koncept” osób jest przekonana, że nie powinno im to zająć więcej czasu niż pół roku. Co jednak interesujące (i już niestety mniej optymistyczne), to fakt, że 28 proc. dzisiejszych studentów myśli o szukaniu pierwszej pracy zagranicą, a 47 proc. swojej decyzji o tym, czy wyjechać na emigrację zarobkową uzależnia od tego, czy w Polsce znajdą pracę spełniającą ich oczekiwania.

* Badanie ankietowe Magazynu Akademickiego „Koncept” przeprowadzone w styczniu 2015 r. na grupie 517 studentów (234 kobiet i 283 mężczyzn) w trzech ośrodkach akademickich: Warszawie, Krakowie i we Wrocławiu.

1 NAJLEPSZY PRACODAWCA

W POLSCE TO:*

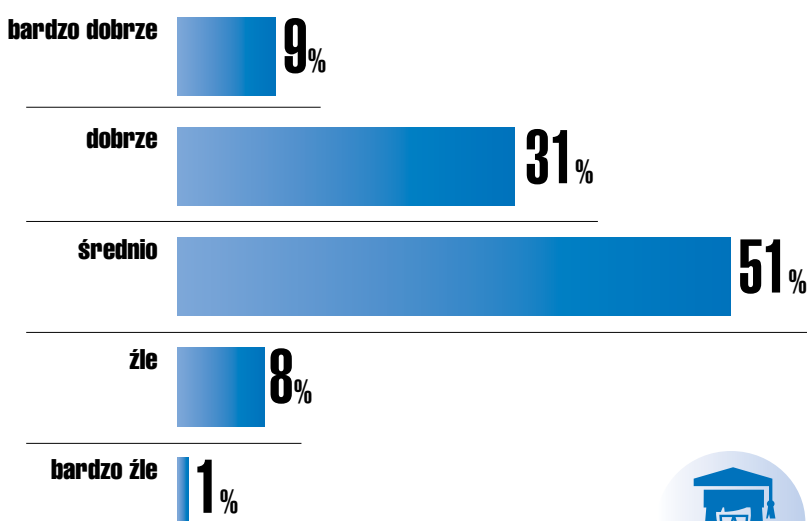

* największa liczba wskazań

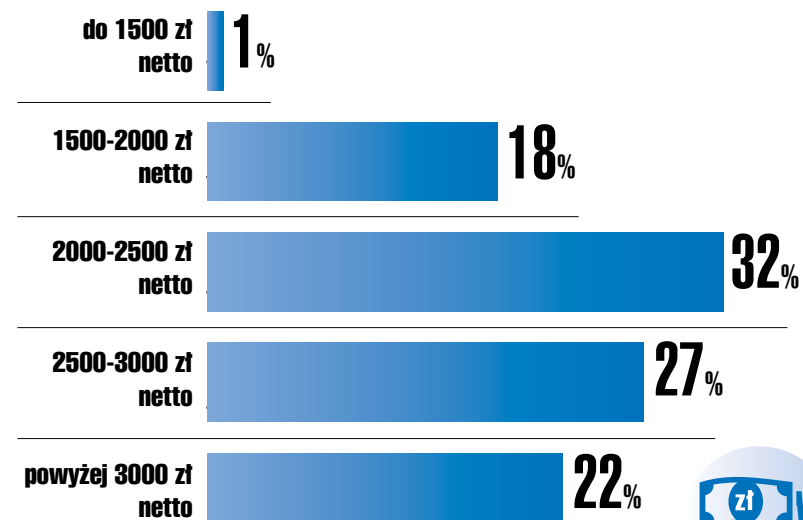

4 JAK STUDIA PRZYGOTOWUJĄ

DO PRZYSZŁEJ PRACY?

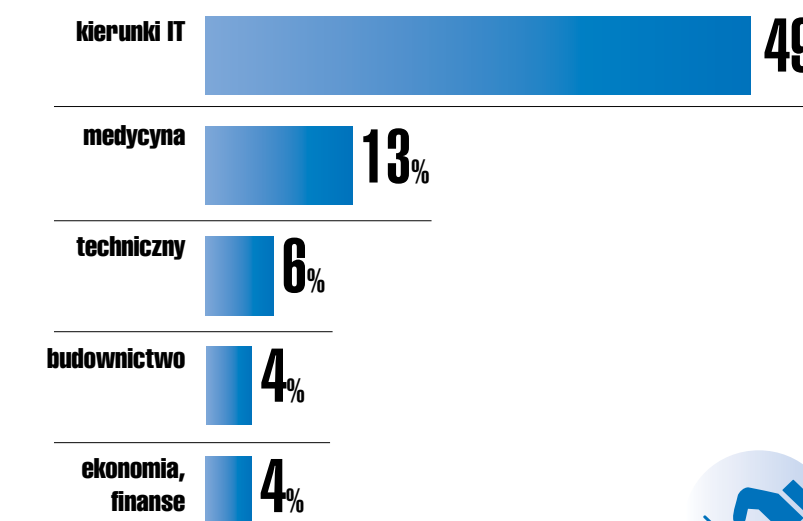

2 GODNA PENSJA W TWOJEJ PIERWSZEJ PRACY PO SKOŃCZENIU STUDIÓW TO:

5 PO JAKIM KIERUNKU STUDIÓW

NAJŁATWIEJ ZNALEŹĆ PRACĘ?*

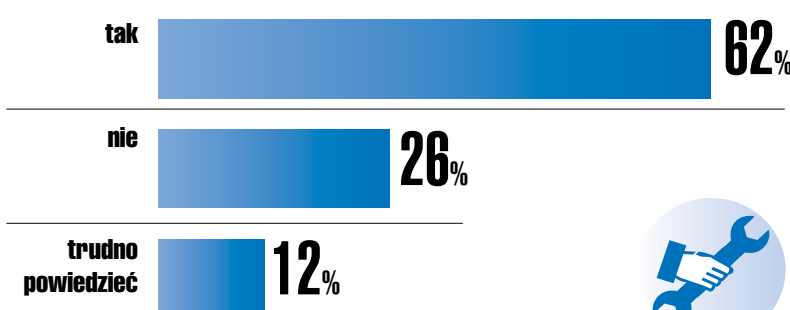

* największa liczba wskazań

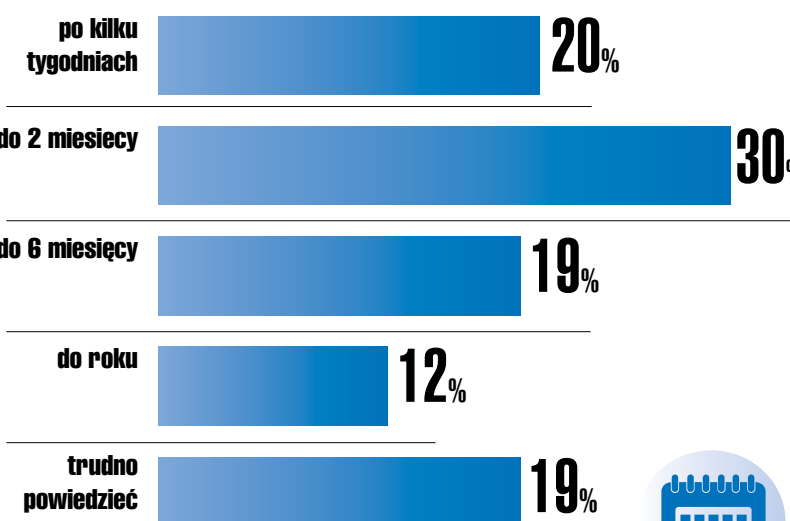

3 CZY PRACOWAŁEŚ, PRACUJESZ LUB ZAMIERZASZ PODJĄĆ PRACĘ

W TRAKCIE STUDIÓW? (NIE WLICZAJĄC PRAKTYK I STAŻU)

6 JAK SĄDZISZ, W JAKIM CZASIE ZNAJDZIESZ PRACĘ PO UKOŃCZENIU STUDIÓW?

JAKIEJ FORMY UMOWY OCZEKUJESZ W SWOJEJ PIERWSZEJ PRACY PO SKOŃCZENIU STUDIÓW?

Umowa o pracę	81 proc.
Umowa zlecenie	12 proc.
Umowa o dzieło	4 proc.
Inna odpowiedź	3 proc.

CZY ZAMIERZASZ KORZYSTAĆ Z POMOCY URZĘDU PRACY W POSZUKIWANIU PRACY PO ZAKOŃCZENIU STUDIÓW?

Tak	21 proc.
Nie	53 proc.
Trudno powiedzieć	26 proc.

CZY REALIZACJA PRAKTYK I STAŻY POMOŻE CI W ZNALEZIENIU PRACY?

Tak	84 proc.
Nie	6 proc.
Trudno powiedzieć	10 proc.

CZY SĄDZISZ, ŻE TWOJA PRZYSZŁA PRACA BĘDZIE ZWIĄZANA Z KIERUNKIEM UKOŃCZONYCH STUDIÓW?

Tak	51 proc.
Nie	32 proc.
Trudno powiedzieć	17 proc.

W JAKI SPOSÓB SZUKASZ PRACY PODCZAS STUDIÓW?

Przez biura karier	8 proc.
Przez serwisy ogłoszeniowe	32 proc.
Przez media studenckie	13 proc.
Przez znajomych	20 proc.
Bezpośrednio u pracodawcy	24 proc.
Inna odpowiedź	3 proc.

CZY ZAMIERZASZ WYJECHAĆ ZA GRANICĘ PO UKOŃCZENIU STUDIÓW I TAM PODJĄĆ PRACĘ?

Tak	28 proc.
Nie	25 proc.
Trudno powiedzieć	47 proc.